

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Előfizetési árak:
1 évre 12 kor., 1/2 évre 6 kor., 1/4 évre 3 kor.
Egyes szám ára 10 fill.

Felelős szerkesztő:
BILKEI FERENC.

Megjelenik: kedden, csütörtökön és szombaton este.
Szerkesztőség és kiadó-hivatal: Szent-István-tér.
Egyes számok kaphatók: a dohánytörzsdékben.

Tanítóink napja.

(b.) Az egyházmegye lelkes tanítói gárdája iskolai, s a társadalomba illeszkedő szervei munkájának egy új éves határkövéhez jutott. A tanítói kar társadalmi helyzetének, egymásrautaltságának s a népkultúra fejlődésének szilárd letéteményese, a Fejéregyházmegyei Tanítók Egyesülete közgyűlését tartotta, amelyre az egész egyházmegye területéről egybesereglettek lelkes tanítóink, akiket, mint hú bajtársainkat, gondolataink, eszményeink, törekvéseink kifejtőit és megtestesítőit meleg szeretettel üdvözöltünk körünkben.

A közgyűlés a szorosan vett belügyekben, a tanírótestület erkölcsi és anyagi érdekeinek szolgálatán kívül új gondolatokat vetett fel, új irányt szabott a tanítók elé, új munkatérre mutatott rá, melyet a tanítói kar méltán utalhat működésének körébe.

A tanítói kar egyetemes és lelkes elhatározással felvette működése körébe testületi csatlakozását a kath. népszövetséghez, mint a kath. erők egyesítésének kiváló tényezőjéhez, s kimondta, hogy a nemes irányú népmozgalmat teljes lelkesedéssel és erővel támogatni fogja. Ezt a nagyfontosságú elhatározást, a tanítói kar beigérezését az aktív kath. népmozgalmában való részvételhez annál értékesebbnek és őszintébbnek tartjuk, mert tisztán a tanítói kar kebelében született meg. Derék tanítói karunk elismerte, hogy ideálisan felfogott hivatása értelmében neki feladatai vannak az élet iskolájában is. A szociális törekvések jegyében álló népmozgalmakban helyet biztosítani a kath. felfogásnak csak intézményesen lehet s az intézményekbe utalt népkultúra fejlesztésében szükség van a kath. egyház tanítására, társadalmi akciójára, melynek sikeres kifejtése mind szélesebb és szélesebb rétegekre hárul. A tanítói kar csatlakozása új erősséget és sikert biztosít a diadalmas térfoglalással növekvő kath. népszövetségnek.

Új munkatársainkat, a kath. tanító-ságot meleg szeretettel üdvözöljük a munkakörén és kívánjuk, hogy nem csak a munkának, hanem a munka áldásainak is legyenek osztályosai.

*
A közgyűlést, amelyre mintegy kétszáz lelkes, tanító, tanítónő jelent meg, a főtemplomban 9 órakor tartott szent mise vezette be. A gyűlés a Szent István teremben folyt le nagy érdeklődés

mellett. Fényét, melegségét nagyban emelte, hogy mindvégig a megyéspüspök elnökölt rajta, aki ezáltal is fényes dokumentumát adta a tanítók iránt érzett meleg rokonszenvének és becslésének. Az emelvényen az elnökölő püspökön kívül helyet foglaltak: Krenicz Ignác apátkanonok, a tanító egyesület elnöke, Lászlák Gyula, az egyesület alelnöke, Házy Ferenc jegyző, Papp János pénztárnok és Urbányai József az országos egyesület kiküldötte. A közgyűlést az elnök üdvözlő beszéde, majd a megyéspüspök fenséges szárnyalású beszédével kezdte be, amelynek eszmemenetét a következőkben sikerült összehangolnunk:

Tisztelet Közgyűlés!

A társadalom egész fejlődése a jobb jövő várása, ígérete alatt áll. A műveltségben új stílust, a jövő zenéjét keressük; a hadászatanban a jövő harcainak rémeivel ijesztgetnek bennünket; a szociológiában megsejditjük a jobb társadalmi alakulást.

A pedagógiának is fejlődnie kell. Ezt a fejlődést némelyek a munka iskolájából várják, amelyben a kézimunka legyen a gerince az iskolának. Azt mondják, hogy a mult társadalmi nem becsülte meg az embert való értékét szerint; egy formai kultúra légkörében hagyták, ughogy egészen elcsenevészedett.

Vannak, akik a természet ölen akarják nevelni az ifjúságot Pestalozzi gondolata szerint. És ennek az iránynak vannak a kath. pedagógusok között is apostolai. Helyes. De nem szabad felednünk, hogy a szemlélet, a lélek működése, gondolatok nélkül csak vakulás.

Mi mindenesetre méltányoljuk, értékeljük ezeket a gondolatokat, mint az isteni tervek, végzések magjait, csiráit, amelyekből a szebb életnek kell kifejlődnie.

Ennek megfontolásakor rá kell mutatnom azonban arra, hogy a fejlődésben nem a módszer a fő, hanem az ember, az egész fölényes ember. Én a jobb jövőt a jobb tanítótól várom. Nem vádolok. Elismerem, a multban is voltak úgy buzgó, tetterős, sőt a maiaknál jobb tanítók is, de ma fokozottabb szükség van az egységesebb, kulturálisabb tanítóra, akinek nevelésétől függ a jövő generáció sorsa, s lelkének kisugárzásai fognak a jobb jövőre fényt vetni.

Ma a tanítónak egységes, egész embernek kell lennie, hitből élőnek, nem olyannak, akire valamiféle sötét szemfűdő borul, hanem aki a meggyőződés

szikláján a s feje fölött a csillagos eget látja. A jövő tanítója a kath. tanító, aki nem riad vissza a problémáktól, hanem szokra azonnal megtalálja a feleletet.

Legyen a tanító cselekvő, tevékeny ember, aki érzi, hogy tud, bír valamit; hogy tud lelket verni a gyermekbe, embert nevelni belőle. A jövő tanítója nem arra hivatott, hogy nézzen, tűrjön, hanem hogy tegyen, alakítson.

A problémák megoldására a pozitív tudás, a kétszerkettő nem elég: hit kell oda. A jövő élet emberének is szüksége van hitre. Azért alakítsátok ki elsősorban a magatok lelkét. Legyen a tanító széleslátókörű, de alázatosan hívő.

Aki az életet formálni akarja, az ne éljen remete módon az őserdőben. Nem a szemlélő, hanem a cselekvő ember alakítja át, teszi jobbá ezt a világot. Nem nézni, de cselekedni kell! Tegyük rá az egész kezünket erre a társadalomra, ha a fejlődés útján előbbre akarjuk vinni, de úgy, hogy az öt ujjunk nyoma meg is lássék rajta.

Csak fölényes ember tud átalakítani, nem a viszonyok sarköve alatt tehetetlenül vergődő. Ne kislelkűséggel, hanem a hivatottság önértetével fogjunk a nagy munkához.

Az ilyen fölényes, lelkes ember kétségtelenül egy küzdő típus. De hát ilyenre van szükség: tetterős, cselekvő emberre. A jövő iskolája a küzdelem jegyében áll. Küzdelem az ideálokért, a jobb életviszonyokért. Az legyen a célunk, hogy az embert az emberhez minélméltóbb módhoz segítő kultúra lépcsőin felsejtsük.

Lehet, hogy az első pillanatban talán fájnak egyesek ettől a munkától, de önmagukba tekintvén, föl fognak emelkedni, hogy győzzenek vagy bukjanak a szent ideálokért vívott harcban.

Szívesen láttam a közgyűlés programjában a Népszövetség ügyét, mert hisz a népjólét emelésének tényezője: látom a Népszövetségben.

Edes, kedves testvéreim!

Ne nézzék önök a papban az előjárót. Nem szeretem ezeket a rideg fegyelmi tekinteteket. Legyenek a pap és a tanító barátok, fegyvertársak, test

Sövegjártó János

vászon kereskedése

menyasszonyi kelengyék

olcsó, szabott árak mellett.

Székesfehérvár, Barátok épülete.

Ma! lapunk 4 oldal.

00000345

vérsek, akiknek az együttműködés öröm, élvezet, megnyugvás.

Ez a program kevés szó, de elég egy egész életre!

Ha ilyen tanítóink lesznek, a viszonyok, bajok, hiányok fölött álló, fölülényes emberek, ha küzdő férfiak és nők állanak a csatasorba, akkor lesz jobb iskolánk, jobb népünk. Nép, amely amit ért, tiszteli, de a jobb jövőt sürgeti.

Tudom, hogy mindnyájan osztják e gondolatokat, ezzel a megnyugtató érzéssel üdvözölöm a megjelenteket és a közgyűlést megnyitom.

A mélyen szántó beszéd után a tárgysorozat első pontjaként Papp János pénztáros olvasta fel a múlt választmányi ülés jegyzőkönyvét. A ülés fontosabb határozataiból, amelyekhez a közgyűlés is hozzájárult kiemeljük a következőket: A jegyzőkönyv vádlólag említi, hogy nagyon kevés pályamunka érkezett be, a tanítóság körében nem tapasztalható az önképzés munkáinak. Négy kerület egyáltalán nem dolgozott. A 12 kerületből összesen 8 pályamunka érkezett be. Ezek közül az első díjat nyerte (20 koronát) Szűcs János perbáli tanító, a második díjat (12 K.) Novák Ferenc lovasberényi tanító, a harmadik díjat Szabó Elemér poigárdi tanító.

Panaszok merültek fel aziránt is, hogy a tagsági díjakat nem fizetik rendszeresen a tagok. Evégből az ülés azt a határozatot hozta, hogy a tagsági díjak behajtását az egyesület ügyészsége bizzák, ha pedig az ügyész felosztásának nem lenne eredménye, felszólítják az engedetlen tanítót az egyházmegye elhagyására. Ehhez a határozathoz nem járult hozzá a közgyűlés.

Nagy örömmel vette tudomásul a közgyűlés, hogy az egyesület fenkölt gondolkodású elnöke, Krenesz Ignác apátkanonok 200 koronát adományozott a tanítók gyermekeinek felállítandó tápintézetére. A tápintézet céljára a nagylángi iskolában előadott pásztorjáték 50 koronát jövedelmezett. A tápintézet költségeinek előállítás céljából az egyesület tagjaira kivett 1 koronás adományok csak szórányosan gyűlnek. Az együtt levő 13 ezer korona az építkezések fedezésére sem elég. A kiküldött számvizsgáló bizottság megajánlta a pénztár felülvizsgálatát, teljes rendet tállt. A nyugalomba vonuló Herder Károly nagybanosi főtanító érdemeit jegyzőkönyvileg örökítették meg. Dolgozatokra ezután 50 korona pályadíjat tűz ki az egyesület. Ha az egyes kerületekben nem érkeznek be pályamunkák, a kitűzött díjak a katolikus sajtóegyesület javára fordítandók.

A segély iránt beérkezett kérvényeket kedvezőleg intézte el a közgyűlés; egyenként 40 korona segélyben részesültek: özv. Foigl Józsefné (Szigetujfalu), özv. Gráffy Károlyné, Ehmann Miklós (Vértesboglár), Galler Józsefné (Velenca), Kerbolt Elekné (Kálóz), özv. Herberth Józsefné (Adony), Felber Fülöpné (Nagykovácsi), özv. Themleitner Károlyné (Rácalmás), Faigl István (Szigetujfalu), Péntek Antal (Pusztáörs).

Az országos kath. segélyalapok aug. 28-án tartandó gyűlésére Laszczik Gyula alelnököt küldötte ki a közgyűlés.

Az egyesület vagyona 11008 99 k., a tápintézet pedig 13856.76 k. A tápintézet vagyonát Schweighardt Veremund móri házifőnök 100 k. adománnyal gyarapította.

Most a közgyűlés legfontosabb mozzanata következett. A lelkes és agilis csákvári főtanító, Reichenbach Ferenc a központi választmány határozataiképpen a népszövetségről tartott praktikus, nagy tetszéssel fogadott előadást.

Az előadásban azt fejtegette, hogy a magyarországi katolikusok jogos és megérdemelt érvényesülése a népszövetség útján lehetséges csak. A tanítóknak, mint a ki a népeveléssel hivatalosan is foglalkozik, első sorban kötelessége felkarolni a kath. népszövetséget. A hatóságok előadás végén a következő határozati javaslatot terjesztette elő:

„Mcsdja ki a gyűlés, hogy a székesfehérvári egyházmegyei tanítói kar a legnagyobb készséggel csatlakozik a kath. népszövetség mozgalámhoz, az erők gyűlésének ezen hívóú levényéhez és minden ide telhető megtesz, hogy ez a nemes

irányú népmozgalom minél nagyobb hasznára szolgáljon Egyházmegyei és hazánkban.

A határozati javaslatot egyhangulag nagy lelkesedéssel járult hozzá a közgyűlés érdemesítvén magát elnököl megválasztott tapsára és dicséretére.

Majd Urbányi József központi kiküldött, a kath. tanügy egyik vezérterfia emelkedett szólará, a kath. sajtó felkarolásáról és az iskolaegyesütről emelkedett hangu, nagy tetszéssel fogadott beszédet mondott. A pompás beszédet közölni fogjuk lapunk jövő számában. A tartalmas közgyűlést a megválasztott záró szavai fejezték be, akinek a tanítók irányában tanusított meleg szeretetét szellemes üdvözlő beszéddel köszönte meg. A tanítóikar a szótat élénkeése után lelkes hangulatban oszlott szét.

Délben 1 órakor a kath. legényegylet kert-helyiségében kedélyes banket volt, amelyen mintegy 100-an vettek részt. A banket alatt eszmékben gazdag felköszöntők mintegy tovább fűzték a közgyűlés gondolatait. Házv Ferenc, a megválasztott közönlötte fel szép szavakkal, Rácz Endre, csákvári plebános pedig a kath. sajtót üdvözölte az ő nemes szíve szeretetével. Vass József dr. igazgató a népszövetség és a sajtókérdéssel foglalkozott nagyhatású felszólalásban. Schweighardt Veremund móri házifőnök azt fejtegette, hogy praktikus eredményt váltunk lekedesésünket és munkánkat. Csücs István sukorói plebános és Reichenbach Ferenc főtanító lelkes felszólalása után a jelenlévők élénkeltek Reichenbach Ferenc pompás népszövetségi indulóját. Boda János csákvári állatorvos és Hodor István káplán ezalatt kihasználván a hangulatot 37 k. 20 fillért gyűjtöttek a kath. sajtó javára.

Közgyűlés a vármegyén.

A vármegye törvényhatósága a küszöbön álló földadókataszter kiigazítása tárgyában hozandó határozatra s az időközben felmerült ügyek elintézésére közgyűlést tartott tegnap d. e. 11 órakor. A közgyűlésre szokatlan kevesen jelentek meg a bizottsági tagok; ennek magyarázatát a földadókataszter hiányos ismeretéből magyarázható közönyben látjuk. Pedig ez a főbenjáró kérdés a megye jól felfogott érdeke szerint nagyobb figyelmet, több gondot igényelne. A közgyűlésen alig jelent meg 60 bizottsági tag 350 közül. Így nagyrészt a tisztviselői karon függ az ügyek intézése. A jogokkal való élni tudás, az alkotmányos érzék e nagy hiánya olyan abnormis jelenség, amelynek teljes mérvben kell foglalkoztatnia azok éberségét és törekvéseit, akik a törvényhatóság alkotmányos és a vármegye közönségének akarata szerint való intézést szívőkön hordják.

A közgyűlés lefolyása a következők volt: Az előadó Balassa Sándor főjegyző említtést tett, hogy több közönségnek bocsátott rendelkezésre uti segélyt a vármegye az utalpjából.

A földadó kataszter kiigazítása ügyében a gazdasági egyesület véleményét kérte a vármegye. Az egyesület terjedelmes memorandumban okolja meg, hogy méltányos volna alacsonyabb földadó osztályoknak megállapítása. Annyi földadót fizetünk, mint a legtermékenyebb megyék. Terményeinket értékesíteni nem tudjuk olyan előnyösen mint kívánatos volna, cselédviszonyaink a főváros közelsége miatt állandóan rosszabbak, s a mi megyénk csapadék tekintetében egyike a legmostohábbaknak. A nagy gondal és szaktudással elkészített memorandumnak mellőzést javasolta az állandó választmány, ezzel szemben azonban Balassa Sándor a felterjesztés mellett foglalt állást.

Schlesinger Sándor szólott még a javaslatához, aki erőlyesen foglalt állást amellett, hogy a gazdasági egyesületnek memorandumja felterjesztessék a kormányhoz. Indoklása szerint a csupa szakemberekből alakult bizottság gondos munkája nemcsak a törvényhatóság figyelmét érdemli meg hanem azt is, hogy illetékes helyen képviselje a vármegye gazdaközönségének méltányos érdekeit.

A lelkes felszólalásra 3—4 szavazat ellen elhatározta: a közgyűlés a memorandum felterjesztését.

Megszavazták az alispán utáltaljánának 400 koronával való felemelését.

A balatonvidéki vasút 3 állomásához vezető ut törvényhatósági kezelésbe vétetik.

A központi főszoalgorhivatalhoz tekintettel a munka növekedésre egy irnoki és egy szolgai állást szerveznek.

Vértesboglár község hivatalos helyiségeinek kibővítése tárgyában határozatot hozott. A tárgy körül bővebb vita volt s annak figyelembevételével nagy többséggel jóváhagyták a községi határozatot. Ugyancsak fölösleges volt a vita, mert hiszen ezt a kérdést a községi autonómia keretén között is el lehetett volna intézni.

Az Etyek községi tisztújítás ellen felebbeszét adtak be azzal az indoklással, hogy a főszoalgorhívó nem engedte szavazni a képviselőtestület tagjait. Az állandó választmány jogi alapon állva a választás megsemmisítését javasolta, ami ellen aztán Csontos Andor csürés-csavarással és teljes apparátussal rontott ki. A hatóság felszólalás után az állandó választmány javaslatát 32 szavazattal, 28 ellenében elvetették.

Velenca község a felekezeti iskolák segélyzését 300 koronáról 600 ra emelte.

Az aradi vesztőhely lakás épít. Dunai József az elmozdított vajtai jegyző nyugdíjért folyamodott. A közgyűlés tekintettel arra, hogy elmozdítását személyi torzolkodások siettették 1290 korona évi kegydíjat szavazott meg neki azzal a feltartással, hogy ha állásba jut, bezúnteti a kegydíjat.

Dr. Gyapay Kornélnak, az első alkalommal fungáló aljegyzőnek megjelenését rokonszónval fogadta a közgyűlés. Referáciájából megemlítjük: Crossinger Kálmán elhunyt férje után, a ki mint kiadó hosszu ideig érdemes munkát végzett a vármegyén, az illendőnél nagyobb, 1100 korona nyugdíjat élvez.

A közgyűlés 12 órakor ért véget.

UJDONSÁGOK.

— **Esküvő.** Fényes esküvő volt tegnap délelőtt fél 12 órakor a székesegyházban. Dalma Gyéza dr. m. kir. honvédszázados vezette oltárhoz Gerő Gizellát, Gerő Jakabnak, a Felmayer-gyár igazgatójának bájos leányát. Az esketési szertartást K. Horváth István, belvárosi plebános végezte. Násznagyok voltak Faras Antal min. tanácsos és Lauschmann Gyula, dr. Fejérvármegyei tiszti főorvosa. Az esküvő a menyasszony szülői házában fényes nász-lakoma követte.

— **Jubileum.** Csipkés Gyula, m. kir. honvédszázados tanyeva evés példás katonai szolgálata után jul. 1-én nyugalomba vonul. Ez alkalomból Öfelsége is méltányolta hűség-szolgálatát és katonai érdemeit s ennek elismerésül a szolgálati érdemkereszt II. osztályával tüntette ki. Az érdemkereszt feltűzése szép ünnepség keretében szombaton d. e. folyt le. Teleházy János ezredes lúzte fel az érdemkeresztet az egész tisztikar jelenlétében. Délben diszebed volt az ünnepeit tiszteletére a tiszti étkezdeben, ahol Teleházy ezredes köszöntötte fel a jeles katonát, aki meg-hatva válaszolt az üdvözlésre. A kitüntetéshez, az érdemek jutalmához mi is öszintén gratulálunk.

— **Áthelyezés.** Vargha Mátyás főreáliskolai tanárt a kassai aliami főreáliskolához helyezte át a kultuszminiszter. Az agilis tanár, aki keresztény irányú társadalmi munkánkban itt is birta rokonszervünket, hálánkat, Kassán is megtalálálja az ő munkásságának megfelelő teret.

— **A Fejérmegyei Tűzoltó szövetség** rendes évi közgyűlést f. hó 27-én tartja Ercsiben a község-háza nagyteremben.

— **Érettségi a főreáliskolában.** A helybéli főreáliskolában szombaton és hétfőn voltak a szóbeli érettségi vizsgálatok. Az eredményt az ifjakhoz intézett magasszámnyalású beszéd kíséretében hétfőn d. u. 6 órakor hirdette ki a vizsgálatokat vezető Várady Károly dr. kir. főigazgató. Az érettségire 17 ifjú jelentkezett; az eredményt a következők:

Jelcsen éretek: Kovács Arthur és Kuthy József.

Jól éretek: Brunkala Imre, Janesitz Henrik, Lukács János és Stern Aladár.

Éretek: Halmos György, Mayer Béla, Pázmány János, Schwarcz József, Szabó István és Vértes Endre.

Négy tanuló a szeptemberi pótló és javító vizsgálatra, egy tanulót egy évre utasított vissza a tanári konferencia.

Az érettségiző ifjak tanárai jelenlétével este kedélyes bankettre jöttek össze a Latzkovits-vendéglőben.

— **Kertmegnyitás.** A Vörösmarty-kör, vasárnap este nyitotta meg a nyár kellemével szórakoztató kerthelyiségét tagjai számára. A megnyitás bizonyos ünnepies színezettel történt, a honvédeknek teljes kara a zencirodalom remekéből játszott gyönyörű művészettel. Este mintegy 150 terítékű társasvacsera volt, amelyen ott láttuk Széchenyi Viktor gróf főispánt, a kör elnökét, Szécs Jenő alispánt, Saira Gyula dr. polgármestert, Turján József pénzügyigazgatót családjukkal s a helyi intelligencia számos tagját. A társaság a honvédeknek játéka mellett az éjfél óráig maradt együtt kedélyes hangulatban.

— **A kath. tisztviselők.** A feminista törekvések helyes irányba való terelésére alakult meg szombaton Budapesten a kath. tisztviselők szövetsége. A szociális törekvések jegyében álló egyesület a nőiességet és a keresztény felfogást érintetlenül hagyva, igyekszik előbbre vinni a tisztviselők anyagi és erkölcsi érdekeit. A szép hivatású egyesület bennünket közelebbről érdekel, mert mozgató erőinek nagy részét, vármegyénk illusztris lakóit, mi is a magunknak mondhatjuk. A gyűlés lefolyásáról budapesti tudósítónk jelentése szerint a következőkben számolhatunk be:

Nagyszámu hallgatóság részvétele mellett tartotta meg a katolikus tisztviselők és a katolikus kereskedelmi alkalmazottak egyesületeinek szövetsége megnyitói közgyűlését a Szent-István-Társulat díszteremében. Az ülést dr. Giessen Sándor orsz. képviselő nyitotta meg szép beszéddel és azután bemutatta a miniszteriumtól leérkezett és jóváhagyott alapszabályokat. Ezután következett az elnökség és a tisztikar egyhangú megválasztása. Diszelnökök dr. Giessen Sándor! és diszelnöknővé gróf Zichy Rafaelné, szül. Pallavicini Edina ögrónét választották meg nagy lelkesedéssel, aki az új egyesületnek eddig is nagy jövevény volt már. Megválasztották továbbá elnöknek Farkas Edith alapítványi hölgyet, alelnöknek Korányi Saroltát. A szövetségi titkárul Schleifer Teklát nevezték ki. Fővédnökök dr. Prohászka Ottokár, dr. Fischer-Colbrje Agost, Boromisza Tibor és Kohl Medárd püspökök lettek, védnökök gróf Zichy Nándor királyi tárnokmester, gróf Zichy Aladár, ögróf Pallavicini Ede, gróf, Zichy János, gróf Károlyi Mihály, Szerényi József, dr. Andor György, Molnár János, Kántor Károly, gróf Zichy Nándorné, ögróf Pallavicini Edéné, gróf Apponyi Albertné, gróf Károlyi Lászlóné, gróf Desseffy Miklósné, gróf Pállfy Anna, özv. gróf Pállfy Pálné, gróf Zichy Livia lettek megválasztva. A választások után Korányi Sarolta nagy tudással és kedves előadással változta az egyesület célját, a feministáktól és szociáldemokratáktól eltérő irányát és rámutatott az ingyenes munkaközvetítés előnyeire. A nagy lelkesedéssel fogadott előterjesztést azzal zárta be, be, hogy már eddig is több mint 500 tagja van a szövetségnek, ami a mozgalom időszerezése, szükségessége és szép jövője mellett bizonyít.

— **Köszönetnyilvánítás.** Mindazoknak, kik a jó Irén nővér elhunytá és temetése alkalmával részvételükkel bennünket vigasztaltak, az elhunyt ravatalára virágot küldtek vagy kocsijukat rendelkezésre bocsátották, különösen neys. és főt. Szuborits Jenő apátkanonok, igazgató urnak, Kannel Hugóné öngnagságának, dr. Lauschmann Gyula főorvos urnak és kedves családjának, Leeb Erzsé-

bet és Mariska öngnagságának, tekintetes Vida Dezső főtanító urnak — rendházunk és intézetünk nevében halás köszönetet mondok. A jó Isten fizesse meg. **Sr. Pancratia** főnöknő.

— **Hirtelen halál.** Szomorú véget ért ma d. e. 10 órakor **Hlavathy Gyula** vármegyei várnagy, akit kedves szeretetreméltóságáért tisztelt és becsült városunk közönsége. A kedves öreg ur ma d. e. a. emint szokásos tartózkodásának helyén, a megyeház kapujában állt, hirtelen összeesett s mire lakására vitték szívészélhűdés következtében meghalt. A szomorú haláset még a délelőtti folyamán elterjedvén városunkban öszinte részvétet keltett. A gyászbeszéd hírére a vármegyén kinttűztek a gyászlobogót. Az elhunyt várnagy temetése holnap d. u. 5 órakor lesz a vármegyeházából.

— **Lemondás.** Tamer Jenő nagylángi községi írnök állásáról lemondott.

— **Cimbalomvizsga.** Özv. Vecseryné Valter Anna, cimbalomtanárnő f. évi június hó 27-én d. u. fél 5 órakor a főgimnázium dísztermében tartja tanítványainak cimbalomvizsgálatát, melyet előre is az érdeklődők figyelmébe ajánlunk. A műsor 11 pontból áll.

— **Uj állatorvosi állások.** A vármegye törvényhatósága Soponya, Tác, Csösz körtel Soponyán új körrállatorvosi, Ercsiben állatorvosi állást szervezett. Az állatorvosi állások jövedelmét 1000 korona törzsfizetés és a szabályszerű látogatási és boncolási illetmény teszik.

— **Évzáró ünnepély.** Az irlalmas növérek vezetése alatt álló Ferenc József nőnevelő intézet polgári leányiskolája tartja évzáró ünnepélyét f. hó 24-én délelőtt 9 órakor, a belnővendékek zenevizsgálatá pedi d. u. 3 órakor kezdődik. Műsor: 1. Hunyadi-nyitány. Zongorán előadják: Paulini Erzsébet, Brüller Sári és Wolff Mária — 2. A kincs. Szavalja: Wähl Valéria. — 3. Apfel und Birne. Mondják: Páva Katalin és Koller Bianka. — 4. Harangszó. 3 szözlamban éneklí az énekkar. — 5. Karácsonyi ajándék. Szavalja: Halmosi Gizella. — 6. Les trois amies. 4 kére játszó: Páva Katalin, Páva Mária és Czermann Irma. — 7. Erős hit. Szavalja: Zugor Etelka. — 8. Magyar dalok. 3 szözlamban éneklí az énekkar. — 9. Quand je serai grande. Mondják: Takácsi Nagy Melánia és Lauschmann Márta. — 10. Erotika. Zongorán előadja: Landthaller Ilona. — 11. A kereszt virágai. Szavalja: Velinszky Ida. — 12. Árva leány bűja. 3 szözlamban éneklí az énekkar. — 13. Tanulni kell. Monológ. Mondja: Brüller Sára. — 14. Szüreti mulatság. 4 kére játszó: Szabó Mária és Koller Margit. — 15. A hófehér asszony. Szavalja: Szabó Mária — 16. Bucsudal. 3 szözlamban éneklí az énekkar. — 17. A tavasz diadaia. Énekes tündérvjáték.

— **Birtokbérlet.** Cecei 206 holdas, jobbára szántóföldből álló, dohánytermelésre is alkalmas birtokom kiadandó. **Szilárdy Károly Fülöpszálláson.**

— **Üszöverseny.** Az Árpád fürdőben július hó 3-án házi üszöversenyt rendez a fürdő igazgatóság.

— **Beiratások a főgimnáziumba.** A helybéli ciszt. r. főgimnáziumban a beiratások június 30-án és július 1-én reggel 8—10-ig történnek a díszteremben.

Június 30-án az I. osztályba csak helybéli róm. kath. vallású tanulók, a II. és III. osztályba az eddig intézetünkbe járt róm. kath. tanulók, a többi IV—VIII. osztályba bármely vallású tanulók iratnak be.

Július 1-én az I. osztályba helybéli és vidéki róm. kath. vallású tanulók, a II. és III.-ba eddig intézetünkbe járt róm. kath. vallású tanulók, a többi IV—VIII. osztályba bármely vallású tanulók beírása folyik.

A külföldi keresztlevelet, újraoltási bizonyítványt és az iskolai bizonyítvány tartoznak bemutatni az intézetbe először iratkozó tanulókról, akik a múlt iskolai évet is itt járták, tavalyi bizonyítványukkal, mindig a szülőikkel jelenjenek meg a beírásra.

Figyelmeztetem a tiszt. szülőket, akiknek gyermekei intézetünk I. és II. osztályába jártak, el ne mulasszák gyermekeiknek év végi beiratását, nehogy gyermekeik az én elején az intézetből kimaradjanak.

— **A városi közgyűlés.** A város törvényhatósága folyó évi június hó 24-én délután 3 órakor a városház nagytermében rendes havi közgyűlést tart, a következő tárgysorozattal:

A polgármester június havi jelentése. — Ugyanannak jelentése a nyári hivatalos órákról. — Ugyanannak előterjesztése a hely. polgármesterek esetleg szükséges helyettesítéről. — Nertoth János lemondása a törvényb. biz. és vele összekötött albizottságról. — A belügyminiszter lejárta a rendőrök, tűzoltók, joggyakornokok, főjegyző asztalait s a kor. orvosok lakbérpótlékának jóváhagyásáról. — Ugyanaz a javadalmi személyzet fizetési pótlékáról. — A tanács előterjesztése a földmiv. ügyi miniszter elutasító leiratáról a szaktanítói gazd. ism. iskolai könyvtárhoz fizetendő gép és deszka épülete kért 1090 korona és 818 K 64 fill. segélyről. — Tanácsi előterjesztés a felsőbb leányiskola által rendezett színházi előadásokhoz kért 100 kor. segélyről. — Ugyanaz a Vereizigten Riegel u. Schloss-Fabrikán részvény társaságnak helyben tervezett lakat és korcsolya gyára: segélyese tárgyában. — Tanácsi előterjesztés Antal József részére 1382 négyyszögű városi terület eladásáról. — Ugyanaz a föld és házadó kataszter munkálatainak költsége tárgyában. — Ugyanaz Magyar Pál végkielégítésének belügymin. jóváhagyásáról. — Ugyanaz a város részéről vállalkozási munkák vállalata adása tárgyában. — Ugyanaz Janovits Ferenc és Simon Ferenc szab. rond. ellenes telekeldarabolási kérelméről. — Ugyanaz az aggintézi kápolna építése tárgyában érkezett jóváhagyó belügyminiszteri leiratról. — Ugyanaz Mohai Lajos p.-ü. tanácsosnak a párti igazgatói teendőktől felmentése tárgyában. — Gobhard Bódog pántárnok kérvénye 2 havi szabadság eng. iránt. — Bandl Ferenc felebbezése a háza Rózsa-utcai vonalán járdá elfoglalása tárgyában hozott tanácsi határozat ellen. — Pollák Ármin felebbezése a Sárkányhegyi szőlőjében homokbánya nyitását elutasító tanácsi határozat ellen. — Szabó János és neje felebbezése ugyancsak homokbánya nyitási ügyben elutasító tanácsi határozat ellen. — Polgár mesteri jelentés a csudor lakanya ügyében.

— **Alapítvány.** Moldoványi Sándorné, sz. Lits Olga 100 koronát adományozott a megyei árvaháznak. A hagyomány alapítványképen kezelteik.

Varga Elemér okl. építész-mérnök műszaki irodáját Vörösmarty-tér 10. sz. I. em. helyezte át. Telefon szám 226.

— **Szerencsétlen alvás.** Horváth Ferenc börgyárdűlői lakost egyik helybéli kereskedő azal bizta meg, hogy az országos vásárrban a kirakodó vásártéren kűnnhagyott kosáráruira felügyeljen. Horváth Ferenc a megbízás teljesítése közben f. hó 21-én este egy 10 óra tájban a vásári árúk mellett lefeküdt s elaludt. Eközben ismeretlen tettes a lábán volt 18 korona értékű cizmáját és a mellényén volt 12 drb. ezüst gombot leszedte és elvitte. A fején levő puha kalap pedig összevagdalta és otthagya. A rendőrség a nyomozást megindította.

— **Nyári mulatság.** A Székesfehérvári Felsőmunkások Egyesülete július 4-én József-utca 4 sz. Szűts-féle vendéglő kerthelyiségében, zártkörű nyári mulatságot rendez.

— **Vásári szennazó.** A vásári zűrzavar a legalkalmasabb munkatere a tolvajnak, a zseb-metszőnek. Es az ő birodalma, ahol dacára a rendőri kémkedésnek korlátlan szokott lenni az ő hatalma. Nagy ribilló esett meg tegnap a vásárrban, amelynek előidézőjét lefűletle a rendőrség, minha csak fentebbi állításunkat akarta volna megcáfolni. A ribilló hullámainak elcsendesültévi nyilvánvalóvá lett, hogy valami Árvai János jános házi zenész pénztárcára vadászott egy tisztés vidéki ur zsebében. A tárcát kiemelte és hasznos futásnak eredt. A publikum észrevette a galád manipulációt s üldözöbe vette a tolvajt, aki még idejekorán rendőri kezekbe került.

— **Vásár Soponyának.** A vármegye törvényhatósága Soponya községnek két vásárt engedélyezett.

Betöréses lopás elleni biztosításokat jutányos díjak mellett vesz fel a **Fonciere, Pesti biztosító intézet főigynöksége.** Liget-sor 1. Telefon 165.

LEG JOBB CIPŐTISZTÍTÓSZER

NIGRIN

mely a legpompásabb fényt adja és a bőrt tartóssá teszi. NIGRIN egészségi szempontból melegen ajánlható, mert NIGRIN folytonos használatánál is a bőrt légmentesen el nem zárja, úgy hogy a láb kipárolgását nem akadályozza.

ST. FERNOLENDT, Bécs
cs. és kir. udvari szállító.

Mindenütt kapható!

Vizsgákra alkalmas jutalomkönyvek, úgy a Szent István Társulat, mint egyéb kiadásokból őrési választékban kaphatók Klökner Péter udvari könyvkereskedőnél Székesfehérvárott.

— Rövid hírek.

Tanítógyűlés. A Fejérmegyei tanítótestület sárbogárdi járásköre jun. 24-én tartja évi rendes közgyűlését Sárbogárdon. Előadó: Ottinger János, Bizik Jenő, Kék Géza és Berger Vilmos tanítók.

Betörés. Ifj. Barta Lajos bicskei legény Meyer Márton lakásából, ahova betört, ellopott 20 koronát.

Légszereknyek, gyermekágyak, kocsik és vasbutorok valamint takaréktűzhelyek nagy választékban állandóan raktáron Márkus Simon Fia cégnél Jókai-utca 16.

— **Öngyilkos gazda.** Tóth Ferenc, 40 éves csőri gazda, mint tudósítónk értesít bennünket, tegnap reggel önkézével vetett véget jobb sorsra érdemes életének. Már régebb idő óta zűrzavaros családi életet élt feleségével, akivel bizony nem egyszer keményen összezördült. A vasárnapi vásárról, ahol venni, eladni valója volt, nem a legjobb sikerrel ment haza, ez a sajnálatos körülmény aztán újra kemény összekoccanást idézett elő a házastársak közt. Tóth Ferencet, aki lelke, jelleme szerint egyébként is gyenge legény volt, annyira elkésztette békétlen családi élete, hogy a halálban kereste nyugalomát. Tegnap reggel 4 óra tájban, mikor felesége még aludt, revolvert vitt magához s ezzel fejbe pufantotta magát. A durranásra felriadt felesége már csak halálát látta.

20 fillér egy nagy doboz Fernoledt-féle világhírű cipőcém. Legjobb denaturált spiritusz literje 56 fillér. Gumisarkok, melyek a járást biztossá és kellemessé teszik, továbbá cipőfüző különlegességek stb., legolcsóbb árban kapható:

Langráf Gábor és Fia,

gépezij- és bűrkerekeskedésben
Jókai-u. 8. — Telefon 100.

Székesfehérvár szab. kir. város Árvaszékétől

1917 sz. érv. 1909.

Árverési hirdetmény.

Székesfehérvár szab. kir. város árvaszéke néhai Horváth József hagyatékához tartozó, részben annak örökösai tulajdonát képező:

1., a székesfehérvári 819. számú tkvi betétben A. 1. sor 868. hrszám alatt felvett Jancsár utca 1. szám alatt levő 2 lakháznak és udvarnak 8000 korona kikiáltási árban.

2., Ugyanezen betétben A. II. 3. 4. sor 10640/2 és 10641/2 hrszám alatt felvett szigetjait dűlőben levő rét és szántónak 800 kor. kikiáltási árban.

3., a székesfehérvári 3115. számú tkvi betétben A. 2. sor 8611. hrsz. alatt felvett sárkánykúti dűlőbeli szántónak 2000 kor. kikiáltási árban.

4., a székesfehérvári 7367. számú tkvi betétben A. 1. sor 10505 hrszám alatt felvett csigás dűlői rétnek 860 kor. kikiáltási árban.

5., ugyanezen betétben A. 2. sor 10507 hrsz. alatt felvett csigásdűlőbeli rétnek 860 kor. kikiáltási árban.

6., a székesfehérvári 823 számú tkvi betétben A. 3. sor 8610 hrsz. alatt felvett sárkánykúti dűlőbeli szántónak 2000 kor. kikiáltási árban.

7., ugyanazon betétben A. 4. sor 8612 hrszám alatt felvett sárkánykúti dűlőbeli szántónak 2000 kor. kikiáltási árban gyámhatósági önkéntes árverésen leendő eladását az 1877 évi XX. t. c. 268 §-a alapján az 1917/árv. 1909 számú vághatározatával elrendelte.

Az árverés megtartására határidőül 1909 évi június hó 27-ik napjának d. e. 8 óráját az árvaszék hivatalos helyiségében (Szögyényi M. u. 1 szám I. em.) kitűzi.

Árverezni szándékozók tartoznak az elárverezendő ingatlanok becs. illetve kikiáltási árának 10% át készpénzben vagy óvadékképes értékpapírban az árverés megkezdése előtt az árverés megtartására kiküldött árvaszéki ülnök kezéhez lefizetni, vagy az árverés megkezdése előtt hivatalos nyugtával igazolni, hogy a bánatpénzt a gyámletépnézárba befizették.

Vevő köteles az általa megvett ingatlan vételárát a megkötött adásvévesi szerződés gyámhatósági jóváhagyásától számított 15 nap alatt a városi gyámletépnézárba befizetni.

Amennyiben vevő a vételár befizetését elmulasztaná, bánatpénzét elveszíti.

Az adásvévesi szerződés készítésével és a vételár befizetésével felmerülő költségek, valamint az adásvételi százalék lefizetése a vevőt, ellenben az ingatlanok tehermentesítésével felmerülő költségek az eladókat terhelik.

Az árverési vevő a háznak és kertnek az árverést követő legközelebbi lakbérnegyedkor, a szántó és rétnak pedig azonnal terméssel együtt birtokába és használatába lép, mely időtől fogva köteles az általa megvett ingatlanok adóját és egyéb közterheit viselni, a házat pedig tűzkar ellen az árverés után azonnal biztosítani.

Az ezen árverési hirdetmény kibocsátásával egyidejűleg megállapított „árverési fűlletek” a hivatalos órák alatt az árvaszéki kiadónál (Városház I. em.) tekinthetők be.

Székesfehérvár szab. kir. város árvaszéke nek 1909 évi június hó 15-én tartott üléséből.

Dr. Saára Gyula,
árvaszéki elnök.

5214/ki 908.

Pályázati hirdetmény.

Fejérvármegye váli járásához tartozó Kajászószentpéter községben megüresedett segédjegyzői állásra pályázatot hirdetek.

Ezen állás javadalmazása: államsegéllyel kiegészített 1000 korona készpénzfizetés és 70 korona lakbér.

Felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1900 évi XX. tc.-ben előirt minősítésüket és eddigi működésüket igazoló okmányokkal felszerelt pályázati kérvényüket hozzám 1909 évi július hó 5-ik napjának déli 12 órájáig nyujtsák be.

A választást 1909 évi július hó 7-ik napján délelőtt 9 órakor fogom Kajászószentpéter községházánál megtartani.

Vái, 1909 június 14-én

Tarafás
főszolgabíró,

Nyomatott az Egyházmegyei Könyvnyomdában Székesfehérvárott.

00000348

Nagyméltósága

Zichy János gróf

szőlészete elad

úgy nagyban, mint zárt palackokban saját főzésű valódi ó törkölypálínkát 2:10 K, új törkölypálínkát 1:90 K, cognacot 5 K árban literenként, palackkal együtt.

Csomagolás önköltségen számitatik. — Szállítás utánvétellel történik. Megrendelések

Uradalmi intézőség Tács

(Fejérm.) címre kéretnek.

Ujabb rendszerű kocsik!

HIRTLING PAL

KOCSIGYÁRTÓ

Üzlet: Tolnai-utca 16. Székesfehérvár Raktár: Simor-utca 35

Raktáron tartok minden fajtájú kész ruganyos kocsit, kész korbákat, kerekeket és a hozzá tartozó farészeket.

A n. é. közönség b. figyelmébe ajánlom kocsifényező és nyerges műhelyemet. — — — — —

A kocsigyártáshoz tartozó összes javításokat jutányosan s gyorsan eszközölöm.

ZILZER MANÓ

férfi-, fiu- és gyermekruha raktára

Székesfehérvár, Szögyeny-Marich-utca.

Állandóan nagy raktáron mindenféle

férfi-, fiu- és gyermekruhák

ugyszintén

papi öltönyök,

Ferenc József-kabát,

köpenyek (havelok)

bőr kabátok, utazó bundák,

raglán-felöltők, kabátok.